

2017. B. 2, 2020

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
ul. Podmurza 93, 87-100 Toruń, tel. 0048566522186
e-mail: sekretariat@zawacka.pl www.zawacka.pl
NIP 955 16 25 127 KRS 0000041692

MEMORIAL
General Marii Wittek

Włocławek
T. naucz. samodk.
++
Szpetkowska Janina
z d. Markowska

K-1000/2787 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Szpetkowska Janina

T. K-1000/2787 Pom.

Wrocławek i. n. w.

I./1. Relacja ✓

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora ✓

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora

II. Materiały uzupełniające relację ✓

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945

III./5. Inne ...

IV. Korespondencja ✓

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografie

Materiały z Marcjanną Liem
Kiejawskiej i Dobużelskiej Wrocław

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek

ul. Podmurza 93, 87-100 Toruń, tel. 0048566522186
e-mail: sekretariat@zawacka.pl www.zawacka.pl
NIP 956 16 25 127 KRS 0000041692

Szpelkowska Janina z d. Markowska i, K-1000/2787
(nazwa zespołu, zbioru, kolekcji i sygnatura akt) Włocławek

Lp.	Nazwisko i imię korzystającego	Temat pracy (ewent. cel wykorzystania)	Data korzystania
1	Barbara Rojek	Zakończenie teści	6.10.2020
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			

I/1. Relacja:

- Zyciorys Jany Szpetkowskiej, Włocławek, 27. III. 1950,
Rkp. Ksero, k. 2, s. 1-2.
- Zyciorys Jany Szpetkowskiej, Włocławek, 20. IX. 1953
Rkp. Ksero, k. 1, s. 3.
- Zyciorys Jany Szpetkowskiej, Włocławek, 6. V. 1981,
Rkp. Ksero, k. 2, s. 4-5

Życiorys.

Urodziłem się 25 kwietnia 1907, we Wrocławiu,
 z ojca Michała i matki Marianny z Mał-
 kowskich. Ojciec był rewiizyjnikiem.
 W czwartym roku życia zostałem pierwszoty,
 zmarła mi matka. W roku 1915 zacząłem
 uczyć się w szkole powszechnej z której, po
 wstąpieniu egzaminach przeszedłem do 19-
 miesięcznego, Koedukacyjnego Seminarium
 Nauczycielskiego we Wrocławiu. W roku 1927
 weszłem do wojewódzkiego Seminarium
 i od września tego roku zacząłem pra-
 cować w szkole 1-klasowej w Marcinów-
 cie Bogunye, pow. wrocławskiego. 1 sierpnia
 1930 roku zostałem przeniesiony, na własny
 prośbę, do szkoły powszechnej w Pałowie
 gm. Czarnocin pow. wrocławskiego. W roku
 1932 otrzymałem zawiadanie Mariana Szep-
 kowskiego i wskutek tego 26 października
 1932 r. zostałem przeniesiony na własny
 prośbę do miejsca pracy mojego ojca,
 t.j. do Synagogi, gminy Bogunye, pow. w-
 rocławskiego, gdzie pracowałem do czasu
 wojny. Niemcy po wyjeździe Synagogi wyznacili
 mnie do mianowania i koralu opuszczenia Synagogi.
 Odszedł t.j. od 24. X. 1932. zamieszkałem u rodziców
 we Wrocławiu. Mój w tym czasie, jako junior

wojenny, przebywał w Stalagu w Niemczech.
Cały czas wojny należał tajnie. Krótki był to
okres czasu pracującym na przemysłowych
robotach w Niemczech t.j. od 15 lipca 1944 roku
do 20 stycznia 1950 r.

Skiedy Niemcy opuścili Wrocław zwrócić się
do pracy nauczycielskiej. Otrzymałem pracę
we Wrocławiu w szkole pow. Nr 2 gdzie
pracuję odżychem.

Jawina Sepethowska
nauczycielka
szkoly podst. Nr 2
we Wrocławiu

Wrocław 27. III 1950 r.

Lyciorys.

Urodziłem się 25 kwietnia 1907 r. we Wrocławiu.
 Wamulsi materialnie miadau cigiki, gapi rodzice
 moja byda brooko liceni. Ojciec byt robdnikiem.
 W cwarzym roku zycia zostalam jissivoty - zamarta
 mi matka. W roku 1915 zacytam uczyi sy w ukole
 porwechny, ktory ulowicytam 1921 r. Tego roku,
 po wstypnych egzaminach, jmentam do Ro-
 mu uolnego Kocdukecy, ucyi seminarium
 Naucey cielskiej we Wrocławiu. W 1927 r. stry-
 motam siacdeeto do jowoi i od miesnia
 tego roku zacytam jwacowac w ukole 1-klasowej
 w Morciukowie, gm. Boguszyce pow. wienowskiy.
 1 sierpnia 1930 roku zostalam jwacowac na stozey
 jwobly, do ukole jwacowac w jwacowac gm. Cea-
 usawiu. W roku 1932 wzytam zacyi za Morci-
 na jwacowac i wskutek tego 26 jwidiernika
 1932 r. zostalam jwacowac na stozey jwobly
 do miesnia jwacowac w jwacowac, to jst do jwacowac,
 gm. Boguszyce pow. wienowskiy. W jwacowac
 jwacowac do 1 miesnia 1932 r. Podczas wojny
 wienhotam we Wrocławiu i jwacowac
 uczyi jwacowac, a od 15 sierpnia 1944 r.,
 zacyi jwacowac jwacowac w Niemcu
 w chwacowac robdnicy. Po wojnie zacyi
 sy do jwacowac naucey cielskiej. Otrzymalam jwacowac
 w ukole Nr. 2. w ktorej jwacowac do jwacowac
 jwacowac

Wrocław 20/IX 1953 r.

Życiorys.

Urodziłam się 25 kwietnia 1907 r. we Włodanek. Ojciec mój
był przemysłowcem. W młodości materialnie niełatwo żyć, gdyż
gdyż rodzina moja była bardzo biedna. W młodym
wieku życia zostałam sierotą, została mi matka.
W 1915 roku zaczęłam uczyć się w szkole powszechnej.
Po jej ukończeniu wstąpiłam do Koedukacyjnego,
Komunalnego Seminarium Nauczycielskiego we Włodanek.
W roku 1927* ukończyłam Seminarium i od 1. IX 1927
roku zaczęłam pracować w szkole 1 klasowej w Mar-
ciukowie, gm. Bogutyce pow. miśkowskiego. 1 VIII 1930 r.
zostałam przeniesiona, na własną prośbę, do szkoły
powszechnej w Pomiczu gm. Łapanów pow. mi-
skowskiego. W roku 1932* wyszłam z pracy, wskutek
czego 26 X 1932 r. zostałam przeniesiona,
na własną prośbę, do miejsca pracy mojego męża
t.j. do Synogaci gm. Bogutyce pow. miśkowskie-
go, do II kl. szkoły powszechnej, w której pracowałam
do II Wojny Światowej. Po zajęciu przez Niemców
Synogaci, zmuszona byłam opuścić miejsce
zamieszkania i udać się do rodziców
zamieszkałym we Włodanek. Mój w tym czasie,
jako jeńiec wojenny, przebywał w Stalagu w Mińsku.
Cotyś czas wojny uczyłam tajnic i dopiero 8

od 15 VIII 44r. , amuzsone , zacytam pracowni w de-
nuktemu pracownicy firmuj u Niemców.
Kiedy Niemcy opuścili Wrocławsk zgotowałem się
do pracy nauczycielskiej i od dnia 10. II. 45r
zacytam pracowni w szkole podst. № 6 we Wrocławsk
gdzie pracowałem na etacie do 1. V. 1962r
To jest do czasu otrzymania emerytury , następnie
w tej samej szkole 10 lat pracowałem na 1/2 etacie
Lecznie w szkole № 6 i innych pracowałem
50 lat. Podaws pracę , zacytam , ukonczyłem
w roku 1957 Studium Nauczycielskie w Toruniu .
Pracowałem również społecznie jako członek
zarządu Związku Naucz. Polskiego , za który
otrzymałem tytuł Odznaki Z. N. P.
W szkole zacytam powierzonej opieki nad sierotami
i dziećmi biednych rodziców.
Należałem do Polskiego Towarzystwa Geograficznego
w Toruniu , dziele którego pracowałem wry
opieczny na naukowych wyjeżdżających , a następ-
nie wykonywałem to w pracy z dziećmi
przewodząc obry wyobraźne i kółka Turystyczne.
Janina Syzewska.

Wrocławsk 6. V. 1981r.

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora

- Zaświadczenie o tajnym uawazaniu J. Szpetkowskiej podpisane przez dwoje świadków, wrocławsek, 19.07.1943
Msp/rkp. Ksero, k. 1, s. 1.
- Zaświadczenie k/n M. Hyde Ośca i Wycki. we Włodzisławiu dot. tajnego uawaz. prowadzonego przez J. Szpetkowską
Msp. Ksero, k. 1, s. 2
- 240 Wi 1) - Zapytanie o karalność, data 29. vi. 1949.
Dneł/rkp. Ksero, k. 1, s. 3.
- Deklaracja całoukowska 240 Wi 1) wraz z ocenami
Kom. Chępcik. Dneł/rkp. Kserokopia, k. 4, s. 4-7

URZĄD MIEJSKI

Włocławek, dnia 5.05.1981 r.

8

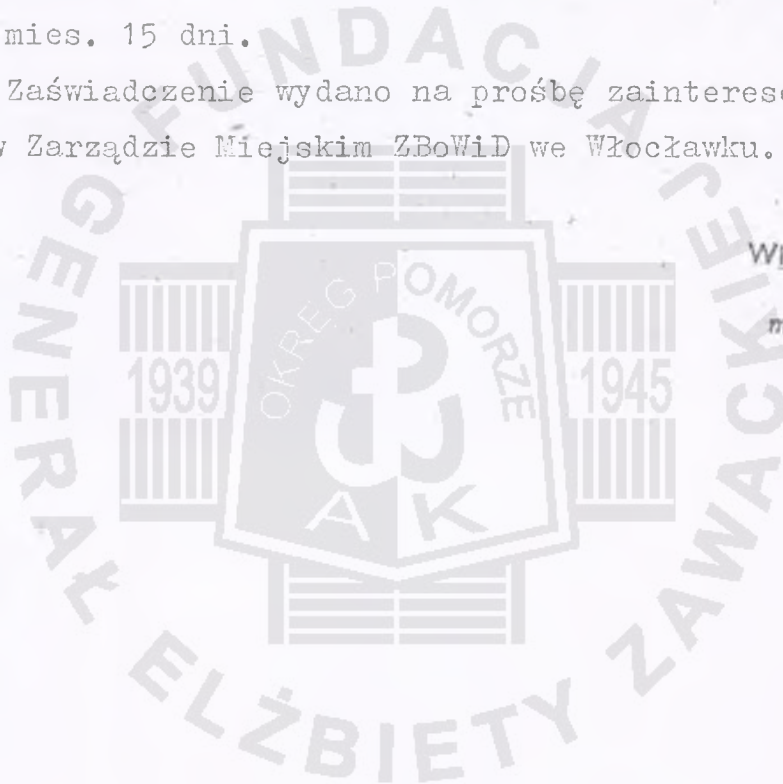
Wydział Oświaty i Wychowania
87 500 Włocławek
ul. Nowosłomska nr 15
51 tel. 256-87. 250-08

Z A Ś W I A D C Z E N I E

Wydział Oświaty i Wychowania we Włocławku zaświadcza, że ob. Janina Szpetkowska nauczycielka emerytowana ur. 25.04.1907 r. we Włocławku, c.Michała, zam.: Włocławek, ul. Mickiewicza 10 m 5, pracowała w niezorganizowanym tajnym nauczaniu we Włocławku w okresie od 1.XI.1939 r. do 15.VIII.1944 r. w wymiarze pojedynczym tj. 4 lata 9 mies. 15 dni.

Zaświadczenie wydano na prośbę zainteresowanej celem przedłożenia w Zarządzie Miejskim ZBoWiD we Włocławku.

Wizytator d/s Kadr
Antoni Dura
mgr Antoni Dura

Pieczęć nagłówkowa wysyłającego
zaw. nr. kodu pocztowego
Związek Biurowików

Ministerstwo Sprawiedliwości
Centralny Rejestr Skazanych
ul. Świerczewskiego 127
skrytka pocztowa 205
00-958 Warszawa

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
CENTRALNY REJESTR SKAZANYCH
DATA 20.V.1981
M. Nowakowski

9

o Wolność i Demokrację
KOŁO MIEJSKIE Nr 5
ul. 3 Maja 27
87-800 Włocławek

Zapytanie o karalność*

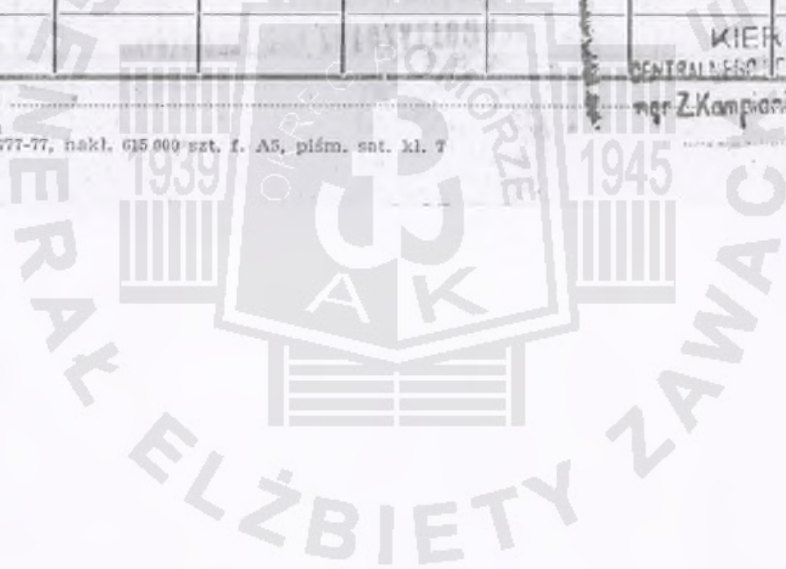
- Data 13.05.81 Nr 36
1. Nazwisko (panieńskie u kobiet)** MARKOWSKA
 2. Imię Jolanta Nazwisko przybrane (męża) Szpetkowska
 3. Imię ojca Michał Imię matki Marianna
 4. Data urodzenia 15.II.1907 Nazwisko panieńskie matki Markowska
(dzień, miesiąc, rok)
 5. Miejsce urodzenia Włocławek (miejscowość)
 6. Miejsce rzeczywistego zamieszkania 87-800 Włocławek ul.
(adres)
 7. Zawód Pracownicy
Podpis [Podpis]

Odpowiedź z dnia

Nr porz.	Nazwa organu orzekającego I instancji	Data wydania orzeczenia prawomocnego	Nr akt sprawy	skazano (warunkowo umorzono)		Wykonanie kary zawieszono	Wykonanie kary lub sposobu egzekucyjnego	Pobyt w OSP od — do
				z art. KK lub innej ustawy	na karę (okres próby pr. war. umor.)			
1								
2								
3								

Założono teczkę informacyjną

Pu-Os-203 zam. nr 1014/DW/On
LZG Zakł. Nr 3 w Pab., zam. 777-77, nakł. 615 000 szt. f. A5, piśm. sat. kl. 7

Wpłynęło dn. 13.V.81

L. dz. 361/81

Zal. Ref. adu. lwe/

Deklaracja członkowska

Proszę o przyjęcie mnie w poczet członków zwyczajnych Związku. Zobowiązuję się być aktywnym członkiem organizacji, przestrzegając w praktyce zasad ideowych, Statutu Związku oraz uchwał i postanowień Władz ZBoWiD.

1. Nazwisko Sapetkowska imię Jadwiga
Nazwisko panięskie (dla mężatek) Markowska
2. Imiona rodziców i nazwisko rodowe matki Michał, Marianna Markowska
3. Data urodzenia 25 kwietnia 1907 miejsce urodzenia Włocławek
4. Stan cywilny zamężna 5. Zawód nauczycielka (emeryta)
6. Wykształcenie (ogólne i specjalne) Kom. Seminarium Naucz. Włocławek i Studium Naucz. Toruń
7. Adres zamieszkania Włocławek ul.
- Telefon domowy -
8. Miejsce pracy i zajmowane stanowisko emeryta
Nr leg. 360021 ewid 4520 zmarła 7 X 1991r
Dodatek komb. od 1988r do emerytury ze względu na wiek 75 lat
- Telefon w miejscu pracy -
9. Przynależność partyjna bezpartyjna
10. Stopień wojskowy (nadany przez MON) -
11. Posiadane odznaczenia (rodzaj, klasa, stopień, kto nadał, rok nadania):
Złoty Krzyż Zasługi - Uchwała Rady Państwa - 1973r.
Medal Komisji Eduk. Narodowej - Ministerstwa Oświaty i Wychowania - 1988r.
Złota Odznaka Z.N.P. - Plenum Zarządu Stowarz. Z.N.P. - 1974r.

UWAGA: Zgodnie ze statutem oraz regulaminem weryfikacyjnym ZBoWiD uprawnienia do zweryfikowania i przyjęcia do Związku w charakterze członków zwyczajnych posiadają:

- Bojownicy walk o wolność i demokrację, którzy brali udział:
 - w walkach narodowo-wyzwoleńczych i rewolucyjnych w latach 1905—1918 oraz w Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej,
 - w walkach o polskość i wolność narodową Śląska, Wielkopolski, Mazur, Warmii, Pomorza, Gdańska i Ziemi Lubuskiej,
 - w walce przeciwko siłom reakcji i faszystom w Polsce w latach 1918—1939,
 - w walkach w okresie międzywojennym o wolność narodową i społeczną poza granicami kraju a w szczególności weteranów walk w obronie republikańskiej Hiszpanii,
 - w walce czynnej przeciwko hitlerowskiemu najeźdźcy i okupantowi w kraju i na wszystkich frontach walk z hitleryzmem i faszyzmem w okresie II wojny światowej,
 - w walkach zbrojnych z reakcyjnym podziemiem po wyzwoleniu Polski.
- Prześladowani i więzieni w hitlerowskich więzieniach i obozach koncentracyjnych ze względów politycznych, narodowościowych i światopoglądowych.

- 12 Działalność przedwojenna, okupacyjna i powojenna, na podstawie której ubiega się o członkostwo Związku – wymienić dokładnie partię polityczną, formację wojskową lub Ruchu Oporu, przebieg służby i działalność w okresie bezpośredniego udziału w walkach wolnościowych, pełnione funkcje, pod czym dowództwem, kierownictwem, w jakich jednostkach, oddziałach, w jakich miejscowościach, (podać dokładne nazwy oddziałów i okres od – do). Załączyć dokładny życiorys.

W czasie okupacji hitlerowskiej pracowałem w tajnym nauczaniu we Włocławku w okresie od 1.XI 1939r do 15 VIII 1944r

Zaświadczenie nr 655600 ZBoWiD. ZW.WP.

o udziale w tajnym nauczaniu od 1.XI 39 do 15 VIII 44r.

z 6.XI 1981r

13. Data i miejsce wstąpienia:

14. Używane pseudonimy:

15. Pobyty w więzieniach, na zesłaniu, w katordze, w obozach karnych, koncentracyjnych i jenieckich – wymienić daty, okres i powód pozbawienia wolności, nazwy więzień lub obozów, numery więziennarskie:

16. Data i okoliczności odzyskania wolności:

17. Przebieg działalności zawodowej, społeczno-politycznej, wojskowej itp. w okresie od dnia 22 Lipca 1944 r. do chwili obecnej — wymienić zajmowane ważniejsze stanowiska, pełnione funkcje, daty, miejscowości. Jeśli kandydat(ka) był(a) karany(a) przez sądy PRL, powinien(na) podać za jaki rodzaj przestępstwa, czy korzystał(a) z ustawy amnestyjnej, rehabilitacji sądowej, zatarcia skazania, kiedy i gdzie. Jeżeli był karany załączyć odpis wyroku sądowego.

Od 10-11-1945r. do 1.V.1962r. pracowałem jako nauczyciel w szkole podstawowej Nr. 6 w Wierzbawie, w jej do objęcia emerytury, następnie w tej samej szkole pracowałem 10 lat na pół etatu. Łącznie w szkole Nr. 6 i innych pracowałem 50 lat.
uwaga: Od 22 lipca 1944r do 15.VIII.1944r. uszyłam tajni, a od 15.VIII.1944r do 20.I.1945r. pracowałam przez okres czasu pracowałam jako pracownik fiz.

18. Czy w okresie II wojny światowej odstępował(a) od obywatelstwa polskiego przyjmując obywatelstwo niemieckie lub inne uprzywilejowane przez rząd hitlerowski, kiedy i gdzie:

Nie odstąpiłam od obywatelstwa polskiego

Prawdziwość powyższych danych
stwierdzam własnoręcznym podpisem

Br. 2
(miejscowość)

dnia

25.11

1979r.

Jawian Szepkowska
podpis

Spis załączników:

1. własna fotografia wym. 3 x 4 cm (podpisana na odwrocie)
2. życiorys
3. Zaświadczenie Wydziału Osobisty o tym samym nauczaniu
- 4.

Członkowie wprowadzający

Wprowadzając w poczet członków zwyczajnych Ob. Szepkowska Jawian oświadczamy, że wymieniony(a) jest nam osobiście znany(a) i bierzemy na siebie odpowiedzialność za jego (jej) obywatelską postawę i poziom moralny, co niniejszym stwierdzamy własnoręcznymi podpisami:

1. Nazwisko i imię

Bojdon Władysław

Adres zamieszkania

Włocławek ul.

Członek zwyczajny ZBoWiD leg. czł. Nr

16617 By

Bojdon
(podpis)

1. Nazwisko i imię

Smolcowa Janina

Adres zamieszkania

Włocławek ul.

Członek zwyczajny ZBoWiD leg. czł. Nr

1191/46

(podpis)

Smolcowa
(podpis)

UWAGA — Wszystkie rubryki deklaracji muszą być dokładnie wypełnione, nie mogą być pozostawione bez odpowiedzi lub skreślone.

- II. Materiały uzupełniające relację
- Karta ewidencyjna posiadanych odawca cel 9. Szpetkowskiej. Msp/wsp. Ksero, k. l, s. l.

17

Nr ewid. 4520

**KARTA EWIDENCYJNA
POSIADANYCH ODZNACZEŃ**

1. Nazwisko i imię *Współpracownik Związku* s.l.c. *Walecchia*
 2. Data urodzenia *25.04.1927*
 3. Adres zamieszkania *10-4 Miłobądzkiego 10m5*
 4. Przynależność do Koła *5*

Posiadane odznaczenia	Data nadania
1. Krzyż Komandarski Orderu Odrodzenia
2. Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia
3. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia	<i>12.09.1984</i>
4. Krzyż Walecznych
5. Złoty Krzyż Zasługi	<i>27.04.1973</i>
6. Srebrny Krzyż Zasługi
7. Brązowy Krzyż Zasługi
8. Krzyż Partyzancki
9. Warszawski Krzyż Powstańczy
10. Krzyż Oświęcimski
11. Medal Za Udział w Wojnie Obronnej 39 r.
12. Medal Zwycięstwa i Wolności
13. Medal Za Udział w Utrwalaniu Władzy Ludowej
14. Medal Za Udział w Utrwalaniu Ładu i Porządku Publicznego
15. Medal 30-lecia PRL
16. Medal 40-lecia PRL	<i>27.7.1984</i>
17. Odznaka Za Zasługi dla ZBoWiD
18. Odznaka Za Zasługi dla Województwa	<i>9.7.1984</i>
19. Inne, podać jakie:
a)
b)
c)

IV. Korespondencja

- Pismo z B o w i d w o c t a w e k i z d n e m 26. 03. 1982
do 2. U.S. W o c t a w e k i u s p r. d o d. d o e m e r. M s p. K s e r o,
K-1, s. 1.

T. K-1000/2787 Pow.

Włocławek
T. N.

SŁPETKOWSKA Janina
z d. Markowska

v. Nazwiskowe karty informacyjne —

II-1000/2787 tom- wrocławek

Szpetkowska	obwód
nazwisko, hasło	t. nowa - samod.
nr relacji	organizacja
Szpetkowska Janina	nazwiska inne
stopień wojskowy, nazwisko i imiona	Markowska
pseudonimy	u kobiet nazwisko panieńskie
Michał - Marianna Markowska	25.10.1907, wrocławek
imiona rodziców, nazw. pan. matki	data i miejsce urodzenia
adresy:	7.X, 1991 wrocławce
	data i miejsce śmierci

źródła i zapisy inne:

Magazyn Ziemi Kujawskiej
i Dobrzyńskiej, wrocławce
(zyciorys i dokumenty)

Tajne naukowe procedury od. l. XI. r.
A do 15. VIII. 1949r. we wrocławskiej.

B

C

D

E

F

SZPETKOWSKA Janina

BARBARA
CZUCHÓW

TECZKA WIĄZANA
"BEZKWASOWA" 250G

